การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม(DLTV) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 : กรณีศึกษาโรงเรียนที่โดดเด่น

ADMINISTRATION OF SCHOOL WITH EDUCATIONAL MANAGEMENT VIA DISTANCE LEARNING TELEVISION (DLTV) UNDER UDONTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1 : A CASE STUDY OF AN OUTSTANDING SCHOOL

[1]อินธิรา มูลหา และ [2]พิมพ์พร จารุจิตร์

[1]Intira Moolha and [2]Pimporn Charuchit

[1]มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, ประเทศไทย

[1]Udon Thani Rajabhat University, Thailand

[1]Hbgroup2567@gmail.com, [2]pimporn.ch@udru.ac.th

Received :December 10,2024; **Revised** :January 15, 2025; **Accepted** :January 29,2025

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.ศึกษาลักษณะการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) 2.เสนอแนวทางการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1. ลักษณะการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนบ้านเม่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า โดยรวมแล้วมีลักษณะการบริหารจัดการสถานศึกษาตามองค์ประกอบที่เด่นชัดครบทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการอำนวยการ ด้านการประสานงาน และด้านการควบคุมงาน 2. แนวทางการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) พบว่า ด้านการวางแผน ควรมีการวางแผนการทำงาน โดย

---

[1]นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

[2]ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

กำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ด้านการจัดองค์การ ควรจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนรู้ ด้านการปรับปรุงซ่อมแซมระบบ อุปกรณ์ให้เพียงพอและมีครูผู้สอนครบชั้นเรียน ด้านการอำนวยการ ควรมีการนิเทศ ติดตามการให้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อ อุปกรณ์การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ ด้านการประสานงาน ควรมีการประสานความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามนโยบายของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือหน่วยงานต้นสังกัด เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเพื่อพัฒนา และปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านการควบคุมงาน ควรมีการสรุปผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมและการประเมินผลเป็นประจำ

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ, การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม, โรงเรียนที่โดดเด่น

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the characteristics of distance education management via satellite (DLTV), 2) to propose guidelines for the management of distance education via satellite (DLTV) under the Udon Thani Primary Educational Service Area Office 1. The research results found that 1. Characteristics of distance education management via satellite For Ban Men School under the jurisdiction of the Udon Thani Primary Educational Service Area Office, Area 1, it was found that, overall, there were management characteristics of educational institutions according to all 5 prominent elements, namely; planning, Organizational aspect Administration Coordination and work control. 2. Guidelines for managing distance education via satellite (DLTV) found that : planning: There should be a work plan, by setting goals Vision for organizing education in accordance with distance education via satellite (DLTV) Organizational aspect Budget should be allocated to produce learning media. System improvement and repair, Provide adequate equipment and have teachers for all classes. Administration: There should be supervision. Regularly follow up on giving advice on organizing teaching and learning, using media and equipment for distance learning via satellite from stakeholders. Coordination: There should be coordination and cooperation in operating according to the policy of distance education via satellite (DLTV) with involved parties or primary

agencies. Provide opportunities for parents to participate in student assessments on a regular basis, Join in exchanging ideas for development. and improve the quality of distance education via satellite. Work control: There should be a summary of the results of the operation of distance education via satellite. and regular evaluation.

Keywords: Administration of school, Educational Management via Distance Learning Television, Outstanding school

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดบทบัญญัติที่ถือเป็นกรอบ และแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบโดยเฉพาะในหมวดที่ 2 ว่าด้วยเรื่องสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาที่กำหนดให้การศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่มีการเสียค่าใช้จ่าย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553:43-46) แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 จัดทำขึ้นภายใต้กรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 และสอดคล้องเชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) การจัดและพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในระยะที่ผ่านมา ซึ่งพบว่า ยังมีปัญหาที่จำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาทั้งด้านการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน ด้านคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งการพัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2558 : 35 -37) สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (Thailand development research institute: TDRI) ชี้ให้เห็นถึงการแก้ปัญหาคุณภาพทางการศึกษาของไทย โดยเฉพาะการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ได้เสนอแนะแนวทางการปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีโดยสนับสนุนให้มีการนำระบบ ICT มาใช้ให้เหมาะสมกับการพัฒนาการศึกษาในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558 : 24) ด้วยเหตุนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้พัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยได้ดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล (Distance learning หรือ DL) ขึ้น เพื่อ

แก้ปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนขนาดเล็กโดยใช้เทคโนโลยีการศึกษาทางไกล ซึ่งรูปแบบการนำเทคโนโลยีทางการศึกษาทางไกลมาใช้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษามี 2 รูปแบบ ได้แก่ การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance learning television หรือ DLTV) และการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Distance learning information technology หรือ DLIT) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,2562:23-26) จากการวิจัยและรายงานการติดตามผลการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในระบบโรงเรียนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538-2557 ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย ยังมีปัญหาในด้านการบริหารโครงการและปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน จากการประเมินสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมที่เป็นเลิศ พบว่า สามารถจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สามารถเป็นกรณีศึกษาได้โดดเด่น ผู้วิจัยจึงเลือกโรงเรียนบ้านเม่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในด้านการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทาน ประจำปีการศึกษา 2562 ประเภทสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาขนาดเล็กโรงเรียนมีผลการสอบการทดสอบระดับชาติ O-NET NT และ RT สูงกว่า ระดับประเทศ 3 ปีต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2563-2565 เป็นกรณีศึกษาในการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อทำการวิจัยและศึกษา โดยนำผลที่ได้จากการวิจัยไปพัฒนากระบวนการบริการจัดศึกษาโดยใช้สื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

2. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม(DLTV)โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1:กรณีศึกษาโรงเรียนที่โดดเด่น ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ มีผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 20 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านเม่น จำนวน 7 คน ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 – 6 จำนวน 6 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured interview) โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย สภาพตำแหน่งวุฒิศึกษา เพศ สถานภาพ และอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์การบริหารจัดการสถานศึกษาที่โดดเด่นด้านการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการวางแผนการทำงาน2. ด้านการจัดองค์การ3. ด้านการอำนวยการ 4. ด้านการประสานงาน 5. ด้านการควบคุมงาน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยจากข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured interview) โดยสรุปด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาแบบบรรยายและพรรณนา (Descriptive Research) การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยวิธีการและใช้บรรยาย จากนั้นอภิปราย สรุปผล เพื่อหาข้อสอดคล้องกับทฤษฎีและนำเสนอผลการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการศึกษาลักษณะการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่ามีลักษณะการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1.1ด้านการวางแผนการทำงาน พบว่า โรงเรียนมีการวางแผนด้านการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาทางด้วยการใช้สื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มีการกำหนดแผนการในโครงการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มีแผนปฏิบัติการประจำปี มีการนิเทศ และติดตามการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูผู้สอนให้มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก 1.2.ด้านการจัดองค์การ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมชี้แจงแผนการดำเนินงานการจัดการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันกำหนดนโยบายของสถานศึกษา มีการดำเนินการตามคู่มือการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และ ปรับปรุงการจัด การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)อยู่ในระดับมาก 1.3.ด้านการอำนวยการ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบ ให้คำแนะนำในการกำหนดและจัดทำโครงการการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สถานศึกษามีการจัดหาคู่มือการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และการให้คำแนะนำแก่ครูในเรื่องการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆอยู่ในระดับมาก 1.4.ด้านการประสานงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดต่อประสานงานกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความคิดความเข้าใจตรงกันในการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มีการประสานความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามนโยบายของสถานศึกษาในด้านการจัดการสอนโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบอยู่ในระดับมาก 1.5.ด้านการควบคุมงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดประชุมเพื่อสรุปผลการดำเนินการตามโครงการและนโยบายของสถานศึกษา ในด้านจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มีการวิเคราะห์ผลและรายงานผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการหาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า

2.1 ด้านการวางแผน ควรมีการวางแผนการทำงาน โดยกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

2.2 ด้านการจัดองค์การ ควรจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนรู้ ด้านการปรับปรุงซ่อมแซมระบบ อุปกรณ์ให้เพียงพอและมีครูผู้สอนครบชั้นเรียน

2.3 ด้านการอำนวยการ ควรมีการนิเทศ ติดตามการให้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อ อุปกรณ์การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

2.4 ด้านการประสานงาน ควรมีการประสานความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามนโยบายของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือหน่วยงานต้นสังกัดเปิดโอกาศให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเพื่อพัฒนา และปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

2.5 ด้านการควบคุมงานควรมีการสรุปผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และการประเมินผลเป็นประจำ

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาลักษณะการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ของโรงเรียนบ้านเม่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า มีการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารจัดการชัดเจนครบทั้ง 5 ด้าน คือ การวางแผนการทำงาน การจัดการองค์การ การอำนวยการ การประสานงาน และการควบคุมงานให้มีระบบ สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนการทำงาน โรงเรียนมีการประชุมวางแผนด้านการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาทางด้วยการใช้สื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มีการกำหนดโครงการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ลงสู่แผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริกานต์ จันทรศิริ (2559 : 83-84) ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแนวคิดวงจร Deming โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแนวคิดวงจร Deming สรุปจัดตามลำดับดังนี้ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการดำเนินการ 3) ด้านการระเมินผลตรวจสอบ 4) ด้านการปรับปรุงแก้ไข

1.2 ด้านการจัดการองค์การ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมชี้แจงแผนการดำเนินงานการจัดการจัดการศึกษา เพื่อร่วมกันกำหนดนโยบายของสถานศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561 : บทคัดย่อ)

ได้ทำการศึกษา การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า1. การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ1) การบริหารจัดการ 2) การจัดการเชิงคุณภาพด้านวิชาการ 3) การจัดระบบการเงินและการจัดสรรทรัพยากร 4) การส่งเสริมบุคลากรเพื่อการทำงานอย่างมีคุณภาพ 5 การบริหารด้านความสัมพันธ์ชุมชน

1.3 ด้านการอำนวยการ ผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบ เยี่ยมชม และให้คำแนะนำในการกำหนดและจัดทำโครงการการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้คำชี้แนะ นิเทศงานแก่ครูผู้สอน บุคลากร และติดตามผลการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ เด คาโร (De Caro. 1995 : 4721-A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การจัดการโดยกลุ่มบุคคลและทฤษฎีที่สนับสนุนการบริหารงานโดยกลุ่มบุคคลเพื่อศึกษาองค์ประกอบของการบริหารงานโดยกลุ่มบุคคลจะต้องประกอบการกำหนดวัตถุประสงค์การวางแผน การจัดองค์การ การประสานงานการติดต่อสื่อสาร การตัดสินใจ การสั่งการและการประเมินผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.4 ด้านการประสานงาน ผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีการประสานความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามนโยบายของสถานศึกษาในด้านการจัดการสอนโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อนำมาพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับวิวรรธน์ วรรณศิริ(2558 : 42) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ควรมีการประสานงานความร่วมมือ มีระบบกำกับ ติดตาม และการสะท้อนผลที่มีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

1.5 ด้านการควบคุมงาน ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดประชุมเพื่อสรุปผลการดำเนินการตามโครงการและนโยบายของสถานศึกษา มีการวิเคราะห์ผล รายงานผลการจัดการเรียนการสอน รายงานผลการประเมินการตนเองของสถานศึกษาผ่านระบบ E-SAR ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนากระบวนการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับกรธรรศ ประศาสน์วนิช (2564 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ทั้ง 4 ด้านคือ 1) แนวทางด้านการวางแผน 2) แนวทางด้านการจัดการ 3) แนวทางด้านการนำ 4) แนวทางด้านการควบคุม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากการศึกษาผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้ 1) ด้านการวางแผน ควรมีการวางแผนการทำงาน โดยกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) 2) ด้านการจัดองค์การควรจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนรู้ ด้านการปรับปรุงซ่อมแซมระบบ อุปกรณ์ให้เพียงพอและมีครูผู้สอนครบชั้นเรียน 3) ด้านการอำนวยการ ควรมีการนิเทศ ติดตามการให้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อ อุปกรณ์การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ 4) ด้านการประสานงาน ควรมีการประสานความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามนโยบายของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือหน่วยงานต้นสังกัด เปิดโอกาศให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเพื่อพัฒนา และปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 5) ด้านการควบคุมงานควรมีการสรุปผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และการประเมินผลเป็นประจำ ซึ่งสอดคล้องกับศิริพร พรสิรินทิพย์(2556 : 3) ได้ศึกษาการการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง2 อำเภอสะเมิง จังหวัด เชียงใหม่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผน คำแนะนำและนิเทศติดตามการจัดการเรียน การสอนผ่านดาวเทียมอย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการวิจัยองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาคือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รู้ถึง ลักษณะการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โรงเรียน ขนาดเล็กและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยสามารถนำไปขยายผลให้กับหน่วยงานการศึกษาสังกัดอื่นๆ นำไปเป็นแนวทางการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และการส่งเสริมพัฒนาครูให้เกิดคุณภาพการจัดการเรียนการสอน เพื่อครูให้มีคุณภาพในการทำงานต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรธรรศ ประศาสน์วนิช. (2564). *แนวทางการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกพิษณุโลก เขต 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์* http://202.29.52.112/dspace/bitstream/123456789/107/1/63551140102.pdf.

วิวรรธน์ วรรณศิริ. (2558). *การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. ; 42.

ศิริพร พรสิรินทิพย์. (2556). *การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกล ผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

ศิริกานต์ จันทรศิริ (2559). *การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแนวคิดวงจร Deming โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.; 83-84.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนักประดิษฐ์จากบทเรียนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สร้างนักประดิษฐ์.* กรุงเทพฯ : เอ็น 60 รัตนเทรดดิง.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553.* กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559.* กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.; 35-37.

สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง. (2561). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ* วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ ปีที 10 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2562), 939 – 941.

สุกัญญา แช่มช้อย. (2563). *นวัตกรรมบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อสร้างนวัตกร.* วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 22(2).; 193-213.

สุพรรณี ชาญประเสริฐ. (2554). *การพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาครูพี่เลี้ยงวิชาวิทยาศาสตร์ตามหลักการเรียนรู้เป็นทีมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา.* บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

De Caro, J. (1995, September). *Group Management the Administrative Team andSupporting Theory.*Dissertation Abstracts International. 37(328).;4721-A.